

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 1 дүгээр сарын 19-ний өдөр

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь хүн худалдаалахаас урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, шалтгаан нөхцөлийг нь тогтоон арилгах, хохирогчийн эрхийг хамгаалахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж

2.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

3.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

3.1.1.“хүн худалдаалах” гэж хүнийг биеийг нь үнэлүүлэх, бусад хэлбэрээр бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэлд оруулах, боолчлох, түүнтэй ижил төстэй нөхцөлд байлгах, хууль бусаар албадан хөдөлмөрлүүлэх, эд эрхтнийг нь авч ашиглан мөлжих зорилгоор хүнд хүч хэрэглэх, хүч хэрэглэхээр заналхийлэх, хулгайлах, залилах, хууран мэхлэх, эрх мэдлээ урвуулан ашиглах, эмзэг байдлыг нь далимдуулах, түүнчлэн өөр хүнийг хяналтдаа байлгаж байгаа этгээдийн зөвшөөрлийг авахын тулд төлбөр төлөх, хахуульдах аргаар хүнийг элсүүлсэн, тээвэрлэсэн, нуун далдалсан, дамжуулсан, хүлээн авсан хууль бус үйлдлийг;

3.1.2.“хохилогч” гэж Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн, хохирогчоор тогтоосон эсэхээс үл шалтгаалан хүн худалдаалахын улмаас эрх, эрх чөлөө, ашиг сонирхол нь зөрчигдсөн хүнийг.

/Энэ заалтад 2017 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/

4 дүгээр зүйл.Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагааны зарчим

4.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагаанд дараах зарчмыг удирдлага болгоно:

- 4.1.1.нэгдмэл цогц байх;
- 4.1.2.хохилогчийн нэр төрийг хүндэтгэх;
- 4.1.3.ялгаварлан гадуурхахгүй байх;
- 4.1.4.хохилогчийг үл буруутгах;
- 4.1.5.хохилогчийн аюулгүй байдлыг хангах;
- 4.1.6.хувийн нууцыг нь хамгаалах;
- 4.1.7.олон улсын хамтын ажиллагаа, иргэний нийгмийн оролцоонд түшиглэх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

ХҮН ХУДАЛДААЛАХТАЙ ТЭМЦЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

5 дугаар зүйл. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаарх төрийн байгууллагын бүрэн эрх

5.1. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар Засгийн газар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.1.1. хүн худалдаалахтай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр батлах;

5.1.2. хүн худалдаалах гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиглэлээр гадаад улс, олон улсын байгууллагатай хамтран ажиллах;

5.1.3. хүн худалдаалахаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх чиглэлээр төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах, зарим чиг үүргийг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх.

5.2. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

[/Энэ хэсэгт 2012 оны 8 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/](#)

5.2.1. хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 7.3-т заасан бүрэн эрхийнхээ хүрээнд зохион байгуулах;

5.2.2. хүн худалдаалах асуудлаар мэдээллийн сан бүрдүүлэх, түүнийг баяжуулах;

5.2.3. Улсын ерөнхий прокурортой хамтран хохирогчийн нэр төр, аюулгүй байдлыг хангах журам батлах.

5.3. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.3.1. хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр гарсан олон улсын гэрээнд нэгдэн орох санал боловсруулах, энэ талаар гадаад улс, олон улсын байгууллагатай гэрээ, хэлэлцээр хийх, нэгдэн орсон олон улсын гэрээний хэрэгжилтийг зохион байгуулах, тайлагнах;

5.3.2. гадаад улсад хохирогч болсон Монгол Улсын иргэний эрх ашгийг хамгаалах, түүнд туслалцаа үзүүлэх;

5.3.3. энэ хуулийн 12.1.5-д заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

5.3.4. гадаад улсын иргэнд үрчлэгдсэн Монгол Улсын насанд хүрээгүй иргэний эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах.

5.4. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.4.1. энэ хуулийн 12.1.3-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

5.4.2. хохирогчийг хамгаалах, халамж, үйлчилгээ үзүүлэх чиг үүрэг бүхий төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих, туслалцаа үзүүлэх.

5.5. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.5.1. энэ хуулийн 12.1.1, 12.1.2-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

5.5.2. хохирогчид үйлчилгээ үзүүлэх асуудлаар эмнэлгийн байгууллагын ажилтанд сургалт явуулах.

5.6. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.6.1. боловсролын байгууллага, оюутан, сурагчдын дунд хүн худалдаалахаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг холбогдох байгууллагатай хамтран зохион байгуулах;

5.6.2. хүн худалдаалахын хор уршиг, түүнтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх, тайлбарлан таниулах талаар ерөнхий боловсролын сургуулийн дунд, ахлах ангийн сургалтын хөтөлбөр, стандартад тусгах.

5.7. Цагдаагийн болон тагнуулын байгууллага нь хүн худалдаалах үйлдлийг илрүүлэх, таслан зогсоох чиг үүргийг хэрэгжүүлж, хүн худалдаалахтай холбоотой зар сурталчилгаанд хяналт тавина.

5.8. Хүн худалдаалахтай тэмцэх талаар улсын хил хамгаалах байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

[/Энэ хэсэгт 2013 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/](#)

[/Энэ хэсэгт 2016 оны 07 дугаар сарын 21-ний өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/](#)

[/Энэ хэсэгт 2016 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/](#)

5.8.1.Монгол Улсын хилээр нэвтэрч байгаа хүүхдийн биеийн байцаалтыг тодруулах, итгэмжлэлийн үндсэн дээр бусдын хүүхдийг харгалзан яваа этгээдийн биеийн байцаалт, ямар зорилгоор хүүхдийг дагуулан явж байгаа, тухайн хүүхэдтэй ямар холбоотой болох, хүлээн авагч гадаад улс, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг шалгаж нягтлах;

5.8.2.итгэмжлэлийн үндсэн дээр гадаад улсад зорчиж байгаа хүүхэд тухайн улсад удаан хугацаагаар сурах, амьдрах тохиолдолд хүлээн авах этгээдийн талаарх мэдээллийг нягтлах;

5.8.3.улсын хилээр хамт гарсан насанд хүрээгүй хүнийг хилийн гадна үлдээсэн тохиолдолд эргэж ирээгүй шалтгааныг нь тодруулах, шаардлагатай гэж үзвэл тухайн асуудлыг цагдаагийн байгууллагад шалгуулахаар шилжүүлэх.

5.9.Мэргэжлийн хяналтын байгууллага нь аж ахуйн нэгж, байгууллагад ажиллагсадыг албадан хөдөлмөр, боолчлол, боолчлолтой ижил төстэй нөхцөлд ажиллуулж, байлгаж байгаа эсэхэд өөрийн бүрэн эрхийнхээ хүрээнд хяналт тавина.

5.10.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хүн худалдаалах гэмт хэрэгт өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, хяналт тавих бүрэн эрхийг гадаадын иргэн, харьяатын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хэрэгжүүлнэ.

[/Энэ хэсэгт 2016 оны 7 дугаар сарын 21-ний өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/](#)

5.11.Хүүхдийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь хүн худалдаалахад өртөх эрсдэлтэй хүүхдийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаа явуулж, сургалт, судалгаа, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийн улсын хэмжээнд цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулна.

5.12.Бүх шатны нутгийн өөрөө удирдах болон нутгийн захиргааны байгууллага дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

5.12.1.нутаг дэвсгэртээ хүн худалдаалахтай тэмцэх, шалтгаан нөхцөлийг нь тогтоож арилгах арга хэмжээ авах;

5.12.2.хохирогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

5.12.3.хүн худалдаалахтай тэмцэх чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа явуулах;

5.12.4.хүн худалдаалахтай холбоотой байж болзошгүй зар сурталчилгаанд харьяалах нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд хяналт тавих.

6 дугаар зүйл.Дэд зөвлөл, түүний бүрэн эрх

6.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах, мэргэжлийн удирдлагаар хангах, энэ хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий Дэд зөвлөл /цаашид “Дэд зөвлөл” гэх/ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн дэргэд ажиллана.

6.2.Дэд зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

[/Энэ хэсэгт 2012 оны 8 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/](#)

6.3.Дэд зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд холбогдох төрийн байгууллагын төлөөллөөс гадна хүн худалдаалахын эсрэг үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагын төлөөллийг оруулна.

6.4.Дэд зөвлөлийн ажлын албаны үүргийг Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн ажлын алба гүйцэтгэнэ.

6.5.Дэд зөвлөлийн үйл ажиллагааны зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлнэ.

6.6.Дэд зөвлөл нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

6.6.1.хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор холбогдох байгууллагуудын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах, тайлан мэдээллийг сонсох, шалгалт явуулах, зөвлөмж гаргах;

6.6.2.хүн худалдаалах нөхцөл байдлын талаар мэргэжлийн болон эрдэм шинжилгээний байгууллагаар судалгаа хийлгэх, цаашид авах арга хэмжээний талаар санал боловсруулан Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлөөр уламжлан Засгийн газарт оруулах;

6.6.3.хүн худалдаалахтай тэмцэх чиглэлээр бусад орны холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах чиглэл гаргаж хэрэгжүүлэх;

6.6.4.хүн худалдаалахтай тэмцэхэд иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг татан оролцуулах, хамтран ажиллах, санал санаачилгыг нь дэмжих, олон нийтэд чиглэсэн урьдчилан сэргийлэх сургалт,

сурталчилгааны ажил зохион байгуулах;

6.6.5.хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж зөрчсөн, гэмт хэрэг гарах шалтгаан, нөхцөлийг бүрдүүлсэн аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтанд зохих хариуцлага хүлээлгэх саналыг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд гаргах, биелэлтийг шаардах;

6.6.6.иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтныг энэ хуулийн 16.5-д заасан журмын дагуу урамшуулах арга хэмжээ авах;

6.6.7.хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомж, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг улсын төсөвт тусгуулах талаар санал боловсруулах;

6.6.8.хүн худалдаалах, түүний хор уршгийн талаарх нэгдсэн мэдээг гаргах;

6.6.9.хохилогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээний стандартын хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх;

6.6.10.хүн худалдаалах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиг үүрэг бүхий байгууллагын ажилтныг мэргэшүүлэх чиглэлээр сургалт зохион байгуулах.

7 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн үүрэг

7.1.Хуулийн этгээд нь хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангах ажлын хүрээнд хуульд өөрөөр заагаагүй бол эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас өгсөн заавар, зөвлөмж, мэдэгдэл, шаардлагыг биелүүлэх үүрэгтэй.

7.2.Хуулийн этгээд нь үйл ажиллагааныхаа халхавчин дор хүн худалдаалах үйл ажиллагаа явуулсан нь тогтоогдвол тухайн хуулийн этгээдийг шүүхийн шийдвэрээр татан буулгана.

8 дугаар зүйл.Хэвлэл, мэдээллийн байгууллагын үүрэг

8.1.Хэвлэл, мэдээллийн байгууллага дор дурдсан зар сурталчилгаа, мэдээлэл тараахыг хориглоно:

8.1.1.хохилогчийн бичгээр гаргасан зөвшөөрөлгүйгээр хохирогчийн талаарх мэдээлэл;

8.1.2.гадаадын иргэнтэй гэр бүл болоход зуучлах тухай зар сурталчилгаа;

8.1.3.хүн худалдаалах гэмт хэрэг үйлдэгдэхэд хүргэхүйц бүх төрлийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, холбоо, цахим сүлжээ ашигласан ил буюу далд зар сурталчилгаа.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

ХҮН ХУДАЛДААЛАХТАЙ ТЭМЦЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АРГА ХЭЛБЭР

9 дүгээр зүйл.Хамгаалах байр

9.1.Хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогчийн нэр төр, алдар хүндийг хамгаалах, аюулгүй байдлыг нь хангах зорилгоор хамгаалах байр ажиллана.

9.2.Хохирогч болсон гэж өөрийгөө үзсэн этгээд хамгаалах байрны үйлчилгээнд хамрагдах тухай хүсэлтээ цагдаагийн байгууллага, эсхүл хамгаалах байрны захиргаанд гаргана.

9.3.Хүн худалдаалах гэмт хэргийг цагдаагийн болон тагнуулын байгууллага шалгаж эхэлсэн эсэхийг үл харгалзан хохирогчийг хамгаалах байранд түр байрлуулна.

9.4.Хамгаалах байрны бүтэц, зохион байгуулалт, ажиллах журмыг Засгийн газар батална.

9.5.Засгийн газрын шийдвэрээр хамгаалах байрны үйл ажиллагааг төрийн бус байгууллагад хариуцуулж болно.

10 дугаар зүйл.Хохирогчийн нэр төр, алдар хүндийг хамгаалах

10.1.Хохирогчийн өөрийн болон эцэг, эхийн нэр, оршин суугаа газрын хаяг, хувийн байдалтай нь холбоотой бусад мэдээллийг нууцлах ба эдгээр мэдээллийг эрх бүхий албан тушаалтны зөвшөөрөлгүй хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр мэдээлэх, түгээх, бусдад тараах, хохирогчийн нүүр царай, дуу хоолойг бусдад танигдахуйц байдлаар түгээхийг хориглоно.

10.2.Хохирогч өөрөө бичгээр хүсэлт гаргасан тохиолдолд түүнийг хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон тухай мэдээллийг гэр бүлийнх нь бусад гишүүнд мэдэгдэхийг хориглоно.

10.3.Мөрдөгч, прокурор, шүүгч, өмгөөлөгч болон хэргийн бусад оролцогч хохирогчийн хувийн байдлын тухай өөртөө ил болсон мэдээллийг бусдад тараахыг хориглоно.

/Энэ хэсэгт 2017 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/

10.4.Хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах, шүүн таслах ажиллагааны явцад шаардлагатай гэж үзвэл хохирогчийн эцэг /эх/-ийн болон өөрийн нэр, оршин суугаа газрын хаягийг нууцлах арга хэмжээ авна.

11 дүгээр зүйл.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүнийг хамгаалах

11.1.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон тохиолдолд түүнийг тус улсад зорчих, оршин суух, цагаачлах журам зөрчсөн гэсэн үндэслэлээр албадан гаргах арга хэмжээ авахыг хориглоно.

11.2.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр хүн худалдаалах гэмт хэргийн хохирогч болсон тохиолдолд тухайн гэмт хэргийг шүүхээр хянан шийдвэрлэх хүртэл тус улсад оршин суух зөвшөөрлийг холбогдох байгууллагын саналыг үндэслэн гадаадын иргэн, харьяатын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, эсхүл гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгох буюу сунгана.

/Энэ хэсэгт 2016 оны 7 дугаар сарын 21-ний өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/

12 дугаар зүйл.Хохирогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээ

12.1.Хохирогчид дараах халамж, үйлчилгээг үзүүлнэ:

12.1.1.эрүүл мэндийн нөхөн сэргээх эмчилгээ;

12.1.2.сэтгэцийн нөхөн сэргээх эмчилгээ;

12.1.3.ажлын байраар хангах, мэргэжлийн сургалтад хамруулах;

12.1.4.хууль зүйн туслалцаа;

12.1.5.гадаад улсад Монгол Улсыг төлөөлөн суугаа дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газраас хохирогчийг түр хугацаагаар орон байр, хоол хүнсээр хангах, гадаад паспорт, түүнтэй адилтгах баримт бичиг олгох, эх оронд нь буцаан авчрах.

12.2.Энэ хуулийн 12.1.1, 12.1.2-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 12.1.3-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 12.1.4-т заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, энэ хуулийн 12.1.5-д заасан үйлчилгээ үзүүлэх журмыг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага тус тус батална.

/Энэ хэсэгт 2012 оны 8 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/

12.3.Энэ хуулийн 12.1-д заасан хохирогчид үзүүлэх халамж, үйлчилгээ үнэ төлбөргүй байна.

13 дугаар зүйл.Хохирогч хүүхдийг хамгаалах

13.1.Хүүхэд хохирогч болсон бол цагдаагийн байгууллага болон энэ хуулийн 9.1-д заасан хамгаалах байрны ажилтан нь түүний эцэг, эхийг нэн даруй олж тогтоох арга хэмжээ авна.

13.2.Хохирогч хүүхдийн эцэг, эхийг олж тогтоогоогүй тохиолдолд түүнийг асран хамгаалах, харгалзан дэмжих этгээдийг тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга томилно.

13.3.Хохирогч хүүхдийг энэ хуулийн 9.1-д заасан хамгаалах байранд насанд хүрсэн хохирогчоос тусад нь байрлуулна.

13.4.Хохирогч хүүхдийг зохих шатны сургуульд хамруулах үүргийг тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга хариуцна.

14 дүгээр зүйл.Хүн худалдаалах талаар мэдээлэл өгсөн иргэнийг хамгаалах, урамшуулах

14.1.Хүн худалдаалах гэмт хэргийг илрүүлж, таслан шийдвэрлэхэд ач холбогдол бүхий мэдүүлэг өгсөн гэрч болон уг гэмт хэргийн талаар бодит мэдээлэл өгсөн иргэний аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор түүнийг энэ хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан хохирогчийг хамгаалах арга хэмжээнд хамруулж болно.

14.2.Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд заасны дагуу цагдаагийн байгууллага хүн худалдаалах гэмт хэргийн талаарх мэдээллийг иргэдээс төлбөртэй авч болно.

15 дугаар зүйл.Хохирол нөхөн төлүүлэх

15.1.Хохирогч нь эд хөрөнгө, нэр төр, алдар хүнд, сэтгэл санааны хохирлоо нөхөн төлүүлэхийг гэм буруутай этгээдээс шаардах эрхтэй.

15.2.Хохирогчийн сэтгэл санааны хохирлыг мөнгөн хэлбэрээр нөхөн төлнө.

15.3.Хохирогчийн сэтгэл санааны хохирлын хэмжээг түүний нэхэмжлэлийн шаардлагын хүрээнд хохирогчид учирсан гэм хорын хэр хэмжээг харгалзан шүүх тогтооно.

16 дугаар зүйл.Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагааны санхүүжилт

16.1.Хүн худалдаалахтай тэмцэх үйл ажиллагааны санхүүжилтийг дараах эх үүсвэрээс бүрдүүлнэ:

16.1.1.улс, орон нутгийн төсвөөс хуваарилах хөрөнгө;

16.1.2.Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 19.1-д заасан гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны зардал;

16.1.3.гадаад улс, олон улсын байгууллагын хандив, тусламж;

16.1.4.төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн санаачилгаар хуримтлуулсан хөрөнгө;

16.1.5.хуулиар хориглоогүй бусад эх үүсвэр.

16.2.Энэ хуулийн 16.1-д заасан хөрөнгийг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний төсвийн багцад төвлөрүүлнэ.

/Энэ хэсэгт 2012 оны 8 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/

16.3.Энэ хуулийн 16.1-д заасан хөрөнгийг дараах үйл ажиллагаанд зарцуулна:

16.3.1.энэ хуулийн 9.1-д заасан хамгаалах байрны үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх;

16.3.2.хүн худалдаалах нөхцөл байдал, шалтгаан, үр дагаврын талаар мэргэжлийн болон эрдэм шинжилгээний байгууллагаар судалгаа хийлгэх;

16.3.3.хүн худалдаалахтай тэмцэхэд чиглэсэн сургалт, сурталчилгаа явуулах;

16.3.4.хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр үр бүтээлтэй үйл ажиллагаа явуулсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтныг урамшуулах;

16.3.5.хүн худалдаалахын эсрэг үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагад дэмжлэг үзүүлэх.

16.4.Энэ хуулийн 16.1-д заасан хөрөнгийг энэ хуулийн 16.3-т зааснаас өөр зориулалтаар зарцуулахыг хориглоно.

16.5.Энэ хуулийн 16.3.4-т заасан урамшуулал олгох журмыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

/Энэ хэсэгт 2012 оны 8 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ

БУСАД ЗҮЙЛ

17 дугаар зүйл.Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

17.1.Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

17.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

/Энэ зүйлийг 2015 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан/

18 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

18.1.Энэ хуулийг 2012 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Д.ДЭМБЭРЭЛ